

G-053021

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) Examination

April / May - 2019

Gujarati : Paper - IV

(MAOOC304 : સાહિત્ય સ્વરૂપ : પદ્ય) (ગુજરાતી કાવ્ય સાહિત્ય)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 આખ્યાનકાવ્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, તેનાં સ્વરૂપલક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
- 1 આખ્યાનકાવ્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા આલેખો. 14
- 2 ‘નળાખ્યાન’ને આધારે આખ્યાનકાર તરીકે પ્રેમાનંદની સિદ્ધિઓ-મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14
અથવા
- 2 ટૂંકનોંધ લખો : (બંને) 14
(1) ‘નળાખ્યાન’માં હાસ્ય અને ક્રુણારસ
(2) ‘નળાખ્યાન’માં પ્રેમાનંદની ભાષાશૈલી
- 3 ખંડકાવ્યની વિભાવના ચર્ચી, તેનાં સ્વરૂપગત લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
અથવા
- 3 ખંડકાવ્ય સાહિત્યસ્વરૂપનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા આલેખો. 14
- 4 ‘કાન્તનાં શ્રેષ્ઠ ખંડકાવ્યો’ને આધારે કવિ કાન્તની સિદ્ધિઓ-મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14
અથવા
- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (બંને) 14
(1) ‘વસંતવિજય’ ખંડકાવ્યનું રસદર્શન કરો
(2) ‘અતિજ્ઞાન’માં સહદેવનું મનોમંથન
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : 14
(1) આખ્યાનકાવ્યનું બીજારોપણ કરનાર કવિ કોણ છે ?
(અ) પ્રેમાનંદ (બ) નાકર
(ક) દયારામ (ડ) નરસિંહ મહેતા
(2) આખ્યાનકાવ્યને કડવાબદ્ધ કલેવર કયા કવિએ આપ્યું છે ?
(અ) ભાલણ (બ) નાકર
(ક) પ્રેમાનંદ (ડ) નરસિંહ મહેતા

- (3) 'કડવું' કેટલા ભાગમાં વહેંચાયેલું હોય છે ?
 (અ) બે (બ) ત્રણ
 (ક) ચાર (ડ) પાંચ
- (4) 'નળાખ્યાન'ના મંગલાચરણમાં પ્રેમાનંદ કોની-કોની સ્તુતિ કરે છે ?
 (અ) બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશ (બ) શંકર અને પાર્વતી
 (ક) ગણપતિ અને સરસ્વતી (ડ) મા અંબા અને મા ચામુંડા
- (5) 'નળાખ્યાન'નું કથાવસ્તુ શેમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?
 (અ) મહાભારત (બ) રામાયણ
 (ક) ભાગવત (ડ) પુરાણ
- (6) 'નળાખ્યાન'માં કડવાંની સંખ્યા કેટલી છે ?
 (અ) 64 (બ) 46
 (ક) 56 (ડ) 65
- (7) નૈષધદેશ અને નળરાજાની વાત યુધિષ્ઠિરને કયા ઋષિ સંભળાવે છે ?
 (અ) વિશ્વામિત્ર (બ) જહાનુ
 (ક) નારદ (ડ) બૃહદશ્વ
- (8) કવિ કાન્ત _____ યુગના કવિ છે.
 (અ) સુધારકયુગ (બ) પંડિતયુગ
 (ક) ગાંધીયુગ (ડ) અનુગાંધીયુગ
- (9) 'ચક્રવાકમિથુન' ખંડકાવ્યમાં કયા પક્ષીયુગલની વાત કરવામાં આવી છે ?
 (અ) ચકલો - ચકલી (બ) કોયલ - કાગડો
 (ક) ચક્રવાક - ચક્રવાકી (ડ) ચકોર - ચકોરી
- (10) કવિ કાન્તનું આખું નામ જણાવો.
 (મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ / મણિઐયર શાંતનુ ભટ્ટ)
- (11) 'અતિજ્ઞાન'ના ત્રિકાળજ્ઞાની પાત્રનું નામ જણાવો.
 (સહદેવ / અર્જુન / ભીમ)
- (12) 'ધીમે ધીમે છટાથી કુસુમરજ લઈ ડોલતો વાયુ વાય....' પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ? (દેવયાની / અતિજ્ઞાન / વસંતવિજય)
- (13) 'દેવયાની' કવિ કાન્તનું અધૂરું ખંડકાવ્ય છે - વિધાન સાચું છે કે ખોટું ?
- (14) નીચેના પૈકી કયું ખંડકાવ્ય કાન્તનું નથી ?
 (અ) વસંતવિજય (બ) દેવયાની
 (ક) જટાયું (ડ) અતિજ્ઞાન